Propozycja rozkładu materiału *To się czyta!* dla klasy 2 branżowej szkoły I stopnia

Zgodnie z ramowym planem nauczania na rok szkolny przypada ok. 60 godzin lekcyjnych języka polskiego. Prezentowany rozkład materiału jest autorską propozycją realizacji treści zawartych w podręczniku *To się czyta!* dla klasy 2. Łącznie obejmuje 70 godzin lekcyjnych. Nauczyciel nie jest zobligowany do omówienia wszystkich tematów dotyczących tekstów nieobowiązkowych – samodzielnie decyduje o wyborze materiału, zależnie od poziomu klasy, preferencji, zainteresowań i możliwości uczniów, dostępnego czasu oraz innych czynników.

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Zagadnienia	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
1. Planujemy pracę na lekcjach języka polskiego	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*	- jak korzystać z podręcznika – struktura książki: podział na kształcenie literacko-kulturowe i kształcenie językowe, strony historycznoliterackie; najważniejsze elementy podręcznika: „Ważna wiadomość”, rodzaje ćwiczeń, podsumowania, infografiki - nasze lektury w klasie 2 - przedstawienie przedmiotowego systemu oceniania			1	
2. Relacje międzyludzkie w zmieniającym się świecie	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział I. *Ja i inni*, s. 10–11 (tekst: Kwame Anthony Appiah, *Kosmopolityzm. Etyka w świecie obcych* – fragmenty) - infografika *Różni ludzie, różne*	- relacje międzyludzkie w zmieniającym się świecie w ujęciu autora tekstu *Kosmopolityzm. Etyka w świecie obcych* - znaczenie poznawania innych ludzi, kultur, cywilizacji dla wzajemnego zrozumienia we współczesnym świecie - różne aspekty tożsamości: samoświadomość, cechy wspólne z innymi ludźmi, przynależność do różnych grup i społeczności - argumentowanie w wypowiedzi	- określa temat tekstu *Kosmopolityzm. Etyka w świecie obcych* - wskazuje pozytywne i negatywne strony przynależności do grupy rówieśniczej oraz uzasadnia własną opinię na ten temat - poprawnie posługuje się pojęciami *obywatelstwo* i *narodowość* w wypowiedzi ustnej i pisemnej	- wskazuje korzyści, które przynosi globalna współpraca ludzi we współczesnym świecie - wymienia i omawia ważne elementy tożsamości człowieka	1	I.1.3 I.1.7 III.1.1

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	tożsamości, s. 12–13	ustnej, uzasadnianie własnej opinii - pojęcia: *kosmopolityzm*, *etyka, tożsamość*, *obywatelstwo*, *narodowość*				
3. Człowiek wobec ojczyzny w *Hymnie do miłości ojczyzny* Ignacego Krasickiego	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział I. *Ja i inni*, s. 14–15 (tekst: Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*) - *Kilka słów o epokach: Oświecenie*, s. 158–159	- oświecenie – podstawowe informacje o epoce: czas trwania, tematyka literatury oświecenia, najważniejsi twórcy, teatr i sztuka - twórczość Ignacego Krasickiego jako jednego z najważniejszych przedstawicieli polskiej literatury oświeceniowej - *Hymn do miłości ojczyzny* jako przykład tekstu oświeceniowego - istota patriotyzmu w utworze Ignacego Krasickiego - podmiot liryczny i adresat utworu - obowiązki obywatela wobec ojczyzny, formy współczesnego patriotyzmu - terminy: *oświecenie, hymn, apostrofa*	- charakteryzuje epokę oświecenia - wymienia najważniejsze tematy literatury oświeceniowej - przedstawia podstawowe informacje o życiu i twórczości Ignacego Krasickiego - określa tematykę utworu Ignacego Krasickiego *Hymn do miłości ojczyzny* - rozpoznaje cechy gatunkowe hymnu	- wypowiada się na temat najważniejszych obowiązków patrioty w przeszłości, w tym w epoce oświecenia, oraz na temat współczesnego rozumienia patriotyzmu	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.4 I.1.7
4. O komplikacjach związanych z tożsamością narodową	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział I. *Ja i inni*, s. 16–18 (tekst: Hubert Klimko-Dobrzaniecki, *Grecy umierają w domu* – fragmenty)	- elementy świata przedstawionego we fragmencie utworu Huberta Klimko–Dobrzanieckiego - problemy związane z tożsamością narodową w utworze *Grecy umierają w domu* - terminy: *narrator*, *narracja pierwszoosobowa*	- rozpoznaje typ narracji w utworze *Grecy umierają w domu* - określa tematykę utworu - omawia problemy bohatera tekstu związane z tożsamością narodową	- określa sposoby przedstawiania cech narodowych bohaterów w wybranych utworach literackich i innych tekstach kultury	1	I.1.3 I.1.4
5. Wyobcowanie	• podręcznik do	- relacje z rówieśnikami ukazane we	- ocenia zachowania	- formułuje zasady	1	II.2.2

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

młodych ludzi	języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział I. *Ja i inni*, s. 19–21 (tekst: Joanna Jagiełło, *Kawa z kardamonem* – fragmenty)	fragmencie utworu Joanny Jagiełło - przyczyny wyobcowania bohaterki utworu - stosunek narratora do sytuacji, przedstawionej we fragmencie powieści - terminy: *zaproszenie*, *e-mail*, *SMS*, *post*	bohaterów utworu - rozpoznaje i wskazuje w tekście elementy języka środowiskowego - redaguje zaproszenie w formie e-maila, SMS-a lub posta	właściwego zachowania w grupie rówieśniczej w różnych sytuacjach		III.2.4 III.2.7
6. Człowiek i nałóg w satyrze *Pijaństwo* Ignacego Krasickiego	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział I. *Ja i inni*, s. 22–24 (tekst: Ignacy Krasicki, *Pijaństwo* – fragmenty)	- *Pijaństwo* jako przykład tekstu oświeceniowego oraz satyry - skutki nałogu przedstawione w utworze Ignacego Krasickiego - negatywne cechy szlachty w satyrze *Pijaństwo* - termin: *satyra*	- określa tematykę satyry - ocenia postawy bohaterów utworu - wymienia cechy satyry jako gatunku literackiego - redaguje streszczenie omawianego tekstu	- wskazuje kontekst kulturowy i ideowy utworu - uzasadnia, że utwór jest satyrą	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3 III.2.3
7. Redagujemy notatkę **Formy wypowiedzi: notatka syntetyzująca**	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Notatka zgodna z protokołem*, s. 207–208	- cechy notatki - cele notatki syntetyzującej: zebranie i uporządkowanie wiadomości - różne formy notatki - termin: *notatka syntetyzująca*	- przekształca przykładowy tekst w zwięzłą notatkę - opracowuje notatkę w wybranej formie graficznej, np. tabeli, schematu, mapy myśli - redaguje notatkę syntetyzującą dotyczącą epoki oświecenia	- sporządza notatkę syntetyzującą dotyczącą dowolnej lektury	1	III.2.5
8. Podsumowanie – człowiek wobec innych ludzi	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział I. *Ja i inni*, s. 25–26	- człowiek wobec ludzi i społeczności z całego świata rozumianych jako jedno „globalne plemię” - problem wyobcowania w rodzinie, grupie rówieśniczej, grupie narodowej - człowiek wobec wspólnoty narodowej – różne postawy, różne działania w wybranych utworach	- podaje przykłady pozytywnych i negatywnych relacji człowieka z innymi – na podstawie poznanych tekstów kultury - określa, na czym polegał patriotyzm w oświeceniu, a także na czym polega współcześnie, oraz uzasadnia swoją opinię na ten temat	- wskazuje różnice między tożsamością narodową a obywatelstwem – na podstawie wybranych przykładów - uzasadnia twierdzenie, że satyryczna literatura oświeceniowa *uczy, bawiąc*	1	I.1.1 I.1.2

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		literackich - charakterystyka oświecenia – podstawowe informacje o epoce - *Hymn do miłości ojczyzny* i *Pijaństwo* Ignacego Krasickiego jako przykłady literatury oświeceniowej - pojęcia: *obywatelstwo*, *narodowość*, *tożsamość* - terminy: *oświecenie*, *hymn, satyra*	- charakteryzuje gatunki literackie: hymn, satyrę - wymienia przykłady utworów epoki oświecenia			
9., 10. Style języka	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Style języka*, s. 170–174	- styl języka jako sposób ukształtowania wypowiedzi z wykorzystaniem środków językowych przydatnych ze względu na cel i odbiorcę wypowiedzi - rodzaje stylów językowych: potoczny, naukowy, urzędowy, retoryczny, artystyczny - wyrazy nacechowane stylistycznie i wyrazy neutralne - termin: *styl języka*	- wyróżnia style języka: potoczny, naukowy, urzędowy, retoryczny, artystyczny - przyporządkowuje przykładowe fragmenty tekstów do odpowiednich stylów językowych - wskazuje elementy stylu urzędowego i potocznego w wybranym tekście - odróżnia słownictwo nacechowane emocjonalnie od neutralnego	- poprawnie stosuje różne style językowe w zależności od sytuacji komunikacyjnej - wskazuje i poprawia błędy i usterki stylistyczne w wypowiedziach ustnych i pisemnych	2	II.2.1 II.2.3 II.3.3
11. Redagujemy protokół **Formy wypowiedzi: protokół**	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Notatka zgodna z protokołem,* s. 209–211	- protokół jako jeden z gatunków stylu urzędowego - protokół formą wypowiedzi – sprawozdanie z zebrania lub czynności urzędowej - elementy składowe protokołu - sporządzanie protokołu na podstawie notatki - termin: *protokół*	- wymienia elementy składowe protokołu - redaguje protokół z dowolnego wydarzenia – na podstawie notatki	- wskazuje sytuacje – związane z daną branżą lub zawodem – w których niezbędne jest sporządzanie protokołu	1	III.2.5
12. Buntownicy	• podręcznik do	- potoczne rozumienie zjawiska	- określa problemy młodych	- określa wpływ	1	III.1.1

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

we współczesnym społeczeństwie	języka polskiego *To się czyta!:* - rozdział II. *Człowiek zbuntowany*, s. 28–29 (tekst: Tadeusz Paleczny, *Kontestacja. Formy buntu we współczesnym społeczeństwie* - fragmenty) - infografika *Różne oblicza buntu,* s. 30–31	kontestacji - rola kontestatorów i ich oddziaływanie na społeczeństwo - przyczyny, przejawy i skutki zachowań buntowniczych wśród młodych ludzi - postaci buntowników w wybranych tekstach kultury - różne formy sprzeciwu wobec zastanego porządku: kultura alternatywna, działania aktywistów społecznych - pojęcia: *kontestacja*, *kultura alternatywna*	ludzi opisane w tekście Tadeusza Palecznego - charakteryzuje buntownika: wybraną postać rzeczywistą lub fikcyjną – literacką, filmową - przedstawia i uzasadnia własną opinię na temat różnych przejawów buntu młodych ludzi	kontestatorów na społeczeństwo – na wybranych przykładach - redaguje notatkę na temat dowolnego wydarzenia wyrażającego protest, wykorzystując wiarygodne źródła informacji		III.2.3 III.2.7
13., 14. Bunt i siła młodych ludzi w *Odzie do młodości* Adama Mickiewicza	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział II. *Człowiek zbuntowany*, s. 32–35 (tekst: Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*) - *Kilka słów o epokach: Romantyzm,* s. 160–161	- romantyzm – podstawowe informacje o epoce: czas trwania, tematyka literatury romantycznej - bohater romantyczny – buntownik, indywidualista kierujący się uczuciami, walczący ze zniewoleniem i z tyranią - Adam Mickiewicz – najwybitniejszy twórca polskiego romantyzmu - *Oda do młodości* jako tekst łączący elementy oświeceniowe i romantyczne - kontrast zachowawczej starości i rewolucyjnej młodości w *Odzie do młodości* Adama Mickiewicza - kontekst polityczny i społeczny utworu Mickiewicza: sytuacja Polski w początkach XIX w., działalność Towarzystwa Filomatów	- przedstawia najważniejsze wiadomości o epoce romantyzmu i twórcach romantycznych - prezentuje podstawowe informacje o życiu i twórczości Adama Mickiewicza - określa tematykę *Ody do młodości* - wskazuje cechy gatunkowe ody	- podaje przykłady tekstów kultury, które ukazują młodych ludzi przeciwstawiających się starszemu pokoleniu - redaguje manifest współczesnego młodego pokolenia	2	I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.7

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		- terminy: *romantyzm*, *oda*				
15. Wygląd – wyrazem buntu młodych?	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!:* - rozdział II. *Człowiek zbuntowany*, s. 36–38 (tekst: Cara Delevingne, Rowan Coleman, *Mirror, mirror* – fragmenty)	- problemy rodzinne i emocjonalne bohaterki tekstu *Mirror, mirror* - sposoby wyrażania buntu wobec świata dorosłych poprzez zmiany w wyglądzie i w stylu ubierania - terminy: *powieść*, *narrator*	- omawia przeżycia i emocje bohaterki tekstu *Mirror, mirror* - formułuje argumenty do rozprawki na temat: *Co jest ważniejsze – wygląd czy osobowość?*	- wskazuje i omawia przykłady wyrażania osobowości przez młodych ludzi ukazane w różnych tekstach kultury	1	III.1.1 III.1.3
16. Bunt czy przystosowanie?	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział II. *Człowiek zbuntowany*, s. 39–41 (tekst: Anna Kańtoch, *Tajemnica godziny trzynastej* – fragmenty)	- stosunek bohaterki tekstu Anny Kańtoch do zasad obowiązujących w szkole prowadzonej przez zakonnice - przyczyny i forma buntu bohaterki - asertywność i poczucie własnej wartości we fragmencie powieści *Tajemnica trzynastej komnaty* - termin: *narrator* - pojęcie: *asertywność*	- określa, jakie zasady, obowiązują w szkole i otoczeniu bohaterki utworu *Tajemnica godziny trzynastej* - ocenia postawę Niny wobec reguł świata, w którym żyje - wskazuje problemy młodych ludzi opisane w tekście Anny Kańtoch	- formułuje wypowiedź dotyczącą korzyści i konsekwencji związanych z wyrażaniem własnego zdania w różnych sytuacjach życiowych	1	I.1.4 III.2.3
17. Konflikt dwóch wizji świata w *Romantyczności* Adama Mickiewicza	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta*!: - rozdział II. *Człowiek zbuntowany*, s. 42–45 (tekst: Adam Mickiewicz, *Romantyczność*)	- sytuacja liryczna wykreowana w balladzie Adama Mickiewicza - przewaga uczucia i wiary nad rozumem w omawianym utworze - ballada Adama Mickiewicza jako manifest polskiego romantyzmu - cechy gatunkowe ballady – łączenie cech epiki, liryki i dramatu - terminy: *manifest*, *ballada*	- przedstawia i omawia treść utworu Adama Mickiewicza *Romantyczność* - charakteryzuje bohaterów ballady - określa, na czym polegają dwie wizje świata przeciwstawione w utworze - wymienia cechy ballady jako gatunku literackiego	- uzasadnia twierdzenie, że *Romantyczność* Adama Mickiewicza – jako ballada – łączy cechy liryki, epiki i dramatu - ocenia aktualność słów: *Miej serce i patrzaj w serce!*	1	I.1.1 I.1.2
18., 19. Redagujemy	• podręcznik do języka polskiego	- rozprawka jako argumentacyjna forma wypowiedzi	- wymienia cechy rozprawki - poprawnie posługuje się	- przygotowuje rozprawkę na temat: *Być romantykiem*	2	III.1.1 III.1.3

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

rozprawkę **Formy wypowiedzi: rozprawka**	*To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Rozprawiamy się z rozprawką*, s. 203–206	- cechy rozprawki: budowa, teza, hipoteza i argumenty, logika wywodu - dwa podstawowe schematy rozprawki - terminy: *rozprawka*, *teza*, *hipoteza*, *argument*	terminami*: argument*, *teza*, *hipoteza* - formułuje argumenty, potwierdzające daną tezę lub hipotezę - redaguje wstęp i zakończenie rozprawki - tworzy logiczny plan przykładowej rozprawki - przygotowuje rozprawkę na wybrany temat, np.: *Co jest ważniejsze – wygląd czy osobowość?*	*czy realistą?*		III.2.5 III.2.6
20. Podsumowanie – bunt w epoce romantyzmu i współcześnie	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział II. *Człowiek zbuntowany*, s. 46–48	- motyw buntu, w tym buntu młodych ludzi, w wybranych utworach literackich - wezwanie do przemiany świata w *Odzie do młodości* Adama Mickiewicza - konflikt romantyzmu z oświeceniem, uczucia z rozumem w *Romantyczności* Adama Mickiewicza - *Oda do młodości* jako utwór łączący elementy romantyczne i oświeceniowe - *Romantyczność* jako przykład utworu z epoki romantyzmu - terminy: *romantyzm*, *manifest*, *oda*, *ballada*	- uzasadnia, że Adam Mickiewicz jest przedstawicielem romantyzmu - określa tematykę *Ody do młodości* i *Romantyczności* Adama Mickiewicza - wymienia cechy ballady i ody na podstawie poznanych utworów Adama Mickiewicza	- uzasadnia, że *Oda do młodości* jest zapowiedzą romantyzmu w kulturze polskiej - opisuje dzieło sztuki – grafikę *Kiedy rozum śpi, budzą się demony* Francisca Goi – i zestawia je z utworem literackim	1	I.1.1 III.2.5
21. Styl potoczny	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!:* - część *Kształcenie*	- styl potoczny jako styl nieformalnych i nieoficjalnych wypowiedzi ustnych i pisemnych - wybrane cechy stylu potocznego	- wymienia cechy stylu potocznego - odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa	- wskazuje wyrazy popularne w młodzieżowym języku potocznym i uzasadnia ich	1	II.2.1 II.2.3 II.3.3 II.3.5

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	językowe: Strefa języka – Trochę luźniej, mniej formalnie, s. 175–178	- zastosowanie stylu potocznego w wypowiedziach pisemnych: dziennikach, pamiętnikach, listach prywatnych, w mediach społecznościowych - wyrazy neutralne a wyrazy nacechowane stylistycznie - unikanie wulgaryzmów w wypowiedziach potocznych - terminy: *styl potoczny*, *zgrubienie*, *wulgaryzm* - pojęcie: *wulgaryzacja języka*	nacechowanego emocjonalnie oraz słownictwo oficjalne od potocznego - tworzy zgrubienia od przykładowych wyrazów - poprawnie stosuje różne rejestry stylu potocznego w wypowiedzi ustnej oraz pisemnej, nie używa wulgaryzmów w wypowiedziach	użycie w przykładowej wypowiedzi ustnej - wyjaśnia, na czym polega wulgaryzacja języka i dlaczego jest to zjawisko negatywne		
22. Uczucia i przeżycia w wieku dorastania	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział III. *Teraz uczucia!*, s. 50–51 (tekst: Jordi Sierra i Fabra, *Krzyk* – fragmenty) - infografika *Emocje pozytywne i negatywne,* s. 52–53	- uczucia i emocje człowieka w okresie dorastania ukazane w utworze *Krzyk* – sposób ich wyrażenia w tekście - typ narracji zastosowanej w omawianym fragmencie powieści - pragnienia i marzenia bohaterki tekstu - różnorodność uczuć i emocji - wyrażanie emocji w komunikacji internetowej - terminy: *narracja pierwszoosobowa*, *hejt* - pojęcia: *emocje*, *uczucia*	- podaje przykłady pozytywnych i negatywnych emocji i uczuć - nazywa emocje i uczucia bohaterki utworu *Krzyk* - redaguje wpis do pamiętnika dotyczący emocjonującego dnia - ocenia zjawisko hejtu w internecie	- wyjaśnia, w jaki sposób – za pomocą jakich zabiegów językowych i narracyjnych – autor utworu wyraził przeżycia i uczucia bohaterki - uczestniczy w dyskusji na temat wyrażania emocji w internecie	1	II.3.6 III.1.1 III.2.3 III.2.7
23. Smutek w wierszu Adama Mickiewicza	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział III. *Teraz uczucia!*, s. 54–55 (tekst: Adam Mickiewicz, *[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…]*)	- liryki lozańskie Adama Mickiewicza – podstawowe informacje, okoliczności powstania, cechy szczególne na tle wcześniejszej twórczości poety - *[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…]* jako przykład tekstu romantycznego - podsumowanie życia w wierszu	- określa tematykę wiersza *[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…]* - wskazuje środki stylistyczne zastosowane w omawianym utworze	- wyjaśnia, dlaczego utwór Adama Mickiewicza można określić jako *wiersz-płacz*	1	I.1.1 I.1.4 I.1.6

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…] - sposoby wyrażania emocji przez podmiot liryczny - motyw nieuchronności przemijania w wierszu Adama Mickiewicza - terminy: *podmiot liryczny*, *sytuacja liryczna*, *wers*, *rym*, *anafora*, *epitet*, *metafora*				
24. Przeżycia człowieka tułacza w *Hymnie* Juliusza Słowackiego	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!:* - rozdział III. *Teraz uczucia!*, s. 56–58 (tekst: Juliusz Słowacki, *Hymn*)	- Juliusz Słowacki – wybitny poeta i dramaturg polskiego romantyzmu, podstawowe informacje o jego twórczości - *Hymn [Smutno mi, Boże!]* jako przykład tekstu romantycznego - uczucia samotnego wygnańca w *Hymnie* Juliusza Słowackiego - funkcje środków artystycznych w omawianym wierszu - dzieło malarskie z epoki romantyzmu jako ilustracja nastrojów i znaczeń zawartych w wierszu romantycznym – elementy korespondencji sztuk	- prezentuje podstawowe informacje o życiu i twórczości Juliusza Słowackiego, wskazuje go jako przedstawiciela epoki romantyzmu - określa uczucia wyrażone w *Hymnie [Smutno mi, Boże!]* - odszukuje środki artystyczne zastosowane w utworze i określa ich rolę	- wskazuje w utworze uniwersalne refleksje dotyczące życia człowieka	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3
25. Obraz życia artysty w filmie Pedra Almodóvara	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział III. *Teraz uczucia!*, s. 59–61 (tekst: Joanna Roman, *Ból i blask* – fragmenty recenzji)	- ocena filmu Pedra Almodóvara *Ból i blask* w zamieszczonej recenzji - przeżycia i emocje reżysera filmowego i twórcy, głównego bohatera dzieła Pedra Almodóvara - recenzja jako gatunek publicystyczny - termin: *recenzja*	- określa tematykę filmu *Ból i blask* - nazywa doświadczenia i uczucia bohatera filmu opisane w omawianym tekście - wymienia cechy recenzji - odróżnia informacje o dziele filmowym od opinii autorki recenzji	- interpretuje znaczenie tytułu filmu - redaguje recenzję wybranego filmu	1	I.2.1 I.2.2 I.2.4 I.2.6 I.2.7
26. Uczucia i rozum, natura	• podręcznik do języka polskiego	- twórczość Cypriana Kamila Norwida – podstawowe informacje	- prezentuje podstawowe informacje o życiu	- wskazuje i uzasadnia podobieństwa między	1	I.1.1 I.1.2

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

i ludzie w wierszu Cypriana Kamila Norwida *W Weronie*	*To się czyta!*: - rozdział III. *Teraz uczucia!*, s. 62–63 (tekst: Cyprian Kamil Norwid, *W Weronie*)	- *W Weronie* jako przykład tekstu romantycznego - poetyckie spojrzenie Cypriana Kamila Norwida na dramat Romea i Julii - uczucie miłości źródłem filozoficznej refleksji w omawianym utworze - budowa analizowanego wiersza - znaczenie metafor w utworze *W Weronie* - muzyczna interpretacja poezji Norwida w wybranych utworach Czesława Niemena - terminy: *metafora*, *personifikacja*	i twórczości Cypriana Kamila Norwida, określa go jako przedstawiciela epoki romantyzmu - omawia motyw tragicznej miłości wykorzystany w wierszu *W Weronie* - rozpoznaje w omawianym utworze nawiązania do tragedii Williama Szekspira - charakteryzuje sytuację liryczną - określa, jak w wierszu zostały przedstawione natura i świat ludzi - odszukuje w tekście metafory i je interpretuje	wierszami *W Weronie* Cypriana Kamila Norwida i *Romantyczność* Adama Mickiewicza		
27. O sztuce panowania nad emocjami	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział III. *Teraz uczucia!*, s. 64–66 (tekst: Judith Orloff, *Wolność emocjonalna* – fragmenty)	- relacje między ludzką wolnością a emocjami we fragmentach poradnika Judith Orloff - znaczenie rozwijania emocjonalnej wolności przedstawione w omawianym tekście - sformułowania i zabiegi językowe typowe dla poradników - pojęcia: *emocje*, *wolność emocjonalna* - termin: *poradnik*	- określa temat i główną myśl tekstu - wyjaśnia, na czym polega wolność emocjonalna w opinii autorki - wyróżnia fragmenty tekstu typowe dla poradnika	- wymienia i omawia korzyści z rozwijania wolności emocjonalnej, opisane w tekście - formułuje własną opinię na temat wpływu emocji na zachowania człowieka	1	I.2.1 I.2.4 I.2.7
28. Formy wypowiedzi: definicja słownikowa, hasło encyklopedyczne	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta*!: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – W słowniku*	- podstawowe funkcje słowników - konstrukcja definicji słownikowej w szerokim znaczeniu tego słowa – wyraz hasłowy i jego objaśnienie - hasło słownikowe a hasło encyklopedyczne - terminy: *słownik*, *encyklopedia,*	- określa, z jakich elementów składa się definicja słownikowa (w szerokim znaczeniu) - wskazuje różnice między hasłem słownikowym a hasłem encyklopedycznym	- tworzy hasło encyklopedyczne na podstawie wiarygodnych źródeł - wyjaśnia, dlaczego należy zachować krytycyzm wobec źródeł	1	III.2.5 IV.3 IV.5

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	i encyklopedii, s. 218–222	*definicja słownikowa*, *hasło słownikowe*, *hasło encyklopedyczne*	- tworzy propozycje definicji słownikowej i hasła słownikowego wybranych wyrazów - korzysta ze słowników i z encyklopedii różnego rodzaju	internetowych, np. Wikipedii		
29. Podsumowanie – uczucia w poezji romantycznej i we współczesnej kulturze	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział III. *Teraz uczucia!*, s. 67–68 - *Kilka słów o epokach: Romantyzm*, s. 160–161	- zapis uczuć w wybranych wierszach epoki romantyzmu - źródło żalu i smutku w wierszu Adama Mickiewicza - tęsknota za utraconą ojczyzną w *Hymnie* Juliusza Słowackiego - konflikt między uczuciem i rozumem w wierszu *W Weronie* Cypriana Kamila Norwida - powtórzenie podstawowych informacji o romantyzmie - omówione wiersze Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Cypriana Kamila Norwida jako przykłady literatury romantycznej - terminy: *metafora*, *anafora*	- określa tematykę poznanych wierszy poetów romantycznych - wyjaśnia, jakie uczucia zostały ukazane w wierszach *[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…]* oraz *Hymn [Smutno mi, Boże!]* - wyjaśnia, na czym polega podsumowanie życia w wierszu *[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…]* - odszukuje środki stylistyczne w wybranym wierszu z epoki romantyzmu	- wyjaśnia, dlaczego romantyzm można nazwać *epoką serca* - interpretuje wybrany wiersz Juliusza Słowackiego lub Cypriana Kamila Norwida	1	I.1.1 I.1.2
30., 31. Język w internecie	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Między mową, pismem a obrazem*, s. 179–183	- różne style języka w wypowiedziach internetowych: styl potoczny, urzędowy, naukowy, artystyczny - elementy wypowiedzi internetowych: skróty, emotikony, emoji, modyfikacje pisowni, memy - korzystanie z wiarygodnych źródeł wiedzy w internecie - różnice pomiędzy hejtem a krytyką	- wskazuje charakterystyczne elementy wypowiedzi internetowych - odczytuje przykładowe skróty i emotikony - określa elementy graficzne i językowe wybranych memów - ocenia zjawisko hejtu i rozumie jego konsekwencje - potrafi odpowiednio	- odszukuje przykłady zastosowania różnych stylów języka w wypowiedziach internetowych - krytycznie ocenia wiadomości zamieszczane w internecie, weryfikując je na podstawie wiarygodnych źródeł	2	II.3.3 II.3.4 II.3.5 II.3.6 IV.1 IV.2 IV.5

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		w wypowiedziach internetowych - reagowanie na przejawy hejtu w internecie - zasady redagowania e-maili w zależności od celu i odbiorcy wypowiedzi - terminy*: skrót*, *emotikon*, *emoji*, *mem*, *hejt*, *e-mail*	reagować na przejawy agresji językowej w internecie - redaguje e-mail do klienta	informacji - podczas dyskusji proponuje sposoby zapobiegania zjawisku hejtu w internecie		
32. O pięknie zwycięstw i porażek	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział IV. *Człowiek pokonany, człowiek niepokonany*, s. 70–71 (tekst: Elliot Aronson, *Przypadek to nie wszystko. Moje życie psychologa społecznego* – fragmenty)	- tekst Elliota Aronsona jako przykład tekstu autobiograficznego - znaczenie doświadczeń z dzieciństwa dla osoby opowiadającej - stosunek narratora do życia, wyrażony w metaforze rollercoastera - terminy: *narracja pierwszoosobowa*, *autobiografia*	- określa temat i główną myśl utworu - określa typ narracji oraz wskazuje elementy autobiograficzne w tekście - odnosi się do głównej myśli tekstu	- określa, co łączy postawę życiową autora tekstu z etyką stoicką - podaje przykłady utworów biograficznych i autobiograficznych	1	I.2.1 I.2.7
33. Człowiek pokonany przez los w noweli Bolesława Prusa *Z legend dawnego Egiptu*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział IV. *Człowiek pokonany, człowiek niepokonany*, s. 72–76 (tekst: Bolesław Prus, *Z legend dawnego*	- pozytywizm – podstawowe informacje o epoce: czas trwania; główne zasady i idee pozytywizmu polskiego - nowela *Z legend dawnego Egiptu* jako przykład dzieła okresu pozytywizmu - Bolesław Prus jako twórca pozytywistyczny - przewrotność i nieprzewidywalność ludzkiego	- przedstawia podstawowe wiadomości o pozytywizmie i twórcach tego okresu - wymienia najważniejsze tematy literatury pozytywizmu - wyróżnia elementy świata przedstawionego w noweli *Z legend dawnego Egiptu* – czas i miejsce akcji, bohaterów, wydarzenia	- wyjaśnia, czym różnią się koncepcje władzy reprezentowane przez Ramzesa i Horusa - wyjaśnia termin *parabola* i wskazuje elementy paraboli w noweli Bolesława Prusa	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	Egiptu) - *Kilka słów o epokach: Pozytywizm*, s. 162–163	losu w noweli *Z legend dawnego Egiptu* - świat przedstawiony w utworze Bolesława Prusa - Horus i Ramzes – różne portrety władców, różne koncepcje władzy - terminy: *pozytywizm*, *nowela*, *punkt kulminacyjny*, *puenta, parabola*	- charakteryzuje postaci: Ramzesa i Horusa - wymienia cechy gatunkowe noweli – na podstawie utworu Bolesława Prusa			
34., 35. *Potop* Henryka Sienkiewicza jako powieść „ku pokrzepieniu serc”	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział IV. *Człowiek pokonany, człowiek niepokonany*, s. 77–81 (tekst: Henryk Sienkiewicz, *Potop* – fragmenty)	- twórczość Henryka Sienkiewicza - *Potop* jako przykład dzieła z okresu pozytywizmu - *Potop* jako część *Trylogii* - tło historyczne powieści *Potop* - świat przedstawiony w omawianym utworze: czas, miejsce, wydarzenia, bohaterowie, fabuła, najważniejsze wątki - opis bitwy w wybranym fragmencie *Potopu* - cechy powieści historycznej – *Potop* jako powieść historyczna - archaizacja w *Potopie* - terminy: *powieść historyczna*, *archaizm*, *archaizacja*	- przedstawia podstawowe informacje o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza - wskazuje elementy świata przedstawionego w poznanych fragmentach *Potopu* - redaguje streszczenie fragmentu powieści - wymienia cechy polskiego rycerstwa uczestniczącego w bitwie i wyjaśnia, czemu służy takie przedstawienie postaci - charakteryzuje wybranego bohatera *Potopu* - wskazuje archaizmy w wybranym fragmencie powieści - uzasadnia, że *Potop* jest powieścią historyczną	- określa, na czym polegała przemiana Kmicica - interpretuje stwierdzenie, że powieść Henryka Sienkiewicza powstała „ku pokrzepieniu serc”	2	I.1.1 I.1.2 II.2.2
36. Człowiek i reżim polityczny	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział IV.	- realia życia codziennego w państwie totalitarnym ukazane we fragmencie powieści *Uciekinier* - motywy decyzji bohaterów	- określa temat utworu - charakteryzuje bohaterów - wymienia przyczyny decyzji bohaterów o ucieczce z kraju	- podaje przykłady wpływu systemu politycznego na życie ludzi, ukazane w tekstach prasowych,	1	I.1.3 I.1.4

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	Człowiek pokonany, człowiek niepokonany, s. 82–84 (tekst: Ele Fountain, *Uciekinier* – fragmenty)	o ucieczce z kraju - wpływ systemu politycznego na życie obywateli - termin: *państwo totalitarne* - pojęcie: *uchodźstwo*	- redaguje opowiadanie o dalszych losach postaci	filmach, utworach literackich - wyszukuje w różnych źródłach informacje o organizacjach i instytucjach działających na rzecz uchodźców		
37. Zwycięzcy czy zwyciężeni? O noweli *Gloria victis* Elizy Orzeszkowej	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział IV. *Człowiek pokonany, człowiek niepokonany*, s. 85–89 (tekst: Eliza Orzeszkowa, *Gloria victis* – fragmenty)	- Eliza Orzeszkowa – pisarka epoki pozytywizmu - *Gloria victis* jako hołd dla poległych w powstaniu styczniowym - cechy natury w noweli Elizy Orzeszkowej - obraz powstania styczniowego w wybranych utworach literackich, filmowych i malarskich - terminy: *nowela*, *antropomorfizacja*	- określa elementy świata przedstawionego w utworze: czas, miejsce akcji, bohaterów, wydarzenia oraz typ narracji - omawia tło historyczne noweli - określa rolę przyrody i sposób jej przedstawienia w tekście - wyjaśnia znaczenie tytułu noweli	- wskazuje fragment utworu napisany prozą poetycką i uzasadnia swój wybór - odszukuje motyw powstania styczniowego w utworach literackich i innych tekstach kultury	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.4 I.1.7 IV.5
38., 39. Redagujemy opinię i skargę **Formy wypowiedzi: opinia, skarga**	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta*!: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Moim zdaniem mogło być lepiej*, s. 212–217	- różne rodzaj komunikatów – informacje i opinie - opinia jako forma wypowiedzi: opisowa ocena firmy, produktu, usługi, a także opisowa ocena np. pracownika, ucznia - konstrukcja skargi (zażalenia): określenie celu, zwięzły opis sytuacji, wyrażenie prośby o interwencję i oczekiwań wobec firmy czy instytucji - unikanie agresji słownej w formach wypowiedzi – opinii	- odróżnia informacje od opinii - wskazuje najważniejsze elementy opinii dotyczącej oceny ucznia lub pracownika - redaguje opinię o dowolnym produkcie, wybranej usłudze lub firmie - wymienia elementy skargi (zażalenia) jako formy wypowiedzi - redaguje skargę - krytycznie ocenia	- przekształca tekst skargi, aby wyeliminować słownictwo nacechowane emocjonalnie i agresję słowną - redaguje odpowiedź na przykładową opinię lub skargę dotyczącą działania firmy	2	I.2.6 III.2.2 III.2.4 IV.5

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		i skardze - terminy: *informacja*, *opinia, opinia (jako forma wypowiedzi)*, *skarga*	przykładowe opinie zamieszczane na forach internetowych			
40. Podsumowanie – człowiek pokonany i niepokonany w literaturze pozytywizmu i utworach współczesnych	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział IV. *Człowiek pokonany, człowiek niepokonany*, s. 90–92 - *Kilka słów o epokach: Pozytywizm*, s. 162–163	- porażki i sukcesy jako naturalna część życia w wybranych utworach literackich - zwycięstwa i klęski bohaterów utworów epoki pozytywizmu - *Gloria victis* jako opowieść o sensie przegranego powstania styczniowego - klęska ludzkich planów w noweli *Z legend dawnego Egiptu* - idealistyczny obraz historii narodu w powieściach Henryka Sienkiewicza - powtórzenie podstawowych informacji o pozytywizmie - omówione utwory Bolesława Prusa, Henryka Sienkiewicza i Elizy Orzeszkowej jako przykłady literatury pozytywistycznej - terminy: *pozytywizm*, *nowela*, *powieść historyczna*	- wymienia przedstawicieli pozytywizmu jako okresu w historii literatury polskiej - określa tematykę poznanych utworów literackich epoki pozytywizmu - przedstawia cechy noweli i powieści historycznej na dowolnych przykładach - charakteryzuje wybranego bohatera utworu pozytywistycznego	- określa znaczenie literatury pozytywizmu dla zachowania wartości narodowych – na wybranych przykładach	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.4 I.1.7
41. Język reklamy	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Reklama a rzeczywistość*, s. 184–187	- cele i formy reklamy - zastosowanie różnych stylów językowych w reklamie - hasła reklamowe i ich rola - elementy informacyjne i perswazyjne w reklamie prasowej, telewizyjnej, radiowej, internetowej - manipulacja w reklamie - zasady krytycznego odbioru komunikatów reklamowych	- wyróżnia różne style języka w tekstach reklamowych - podaje przykłady haseł reklamowych - wskazuje elementy perswazji i manipulacji w reklamie - krytycznie ocenia przykładową reklamę telewizyjną, prasową, internetową	- tworzy hasła reklamowe związane z danym zawodem lub daną branżą - wskazuje reklamy, w których zastosowano manipulację	1	I.2.4 III.2.1

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		- terminy: *reklama*, *style języka* - pojęcia: *perswazja*, *manipulacja*				
42. Współczesny człowiek i natura w piosenkach i działaniach artystycznych	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział V. *Człowiek i natura*, s. 94–97 (tekst: Konrad Wojciechowski, *Evergreeny w obronie przyrody* – fragmenty) - infografika *Natura w sztuce, sztuka w naturze,* s. 98–99	- współczesny człowiek a natura w piosenkach i działaniach artystycznych - działania proekologiczne przedstawione w wybranych tekstach kultury - natura w sztuce współczesnej – landart, architektura, sztuki plastyczne - pojęcia: *kontrkultura*, *kultura popularna* - terminy: *hip-hop*, *instalacja multimedialna*	- określa tematykę artykułu - podaje przykłady tekstów kultury, w tym piosenek, o tematyce ekologicznej - wskazuje dowolne dzieło artystyczne łączące sztukę z przyrodą - prezentuje wypowiedź dotyczącą zmiany zachowań na proekologiczne	- omawia przykład działań artystycznych związanych z ekologią - projektuje dzieło sztuki z elementami natury, np. obraz, rzeźbę, film	1	I.2.1 I.2.2 I.2.3 I.2.4 I.2.7
43. Górski pejzaż w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera *Melodia mgieł nocnych*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział V. *Człowiek i natura,* s. 100–101 (tekst: Kazimierz Przerwa-Tetmajer, *Melodia mgieł nocnych*) - *Kilka słów o epokach: Młoda Polska*, s. 164–165	- Młoda Polska – podstawowe informacje o epoce: czas trwania; kierunki literackie i artystyczne: dekadentyzm, impresjonizm, symbolizm; najważniejsze motywy w literaturze i sztuce; twórcy młodopolscy - twórczość Kazimierza Przerwy-Tetmajera - *Melodia mgieł nocnych* jako przykład tekstu z okresu Młodej Polski - natura odmalowana słowem w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera - funkcje środków poetyckich w omawianym utworze	- przedstawia podstawowe wiadomości o Młodej Polsce - wymienia najważniejsze tematy literatury młodopolskiej - określa jedno w ważnych założeń literatury Młodej Polski – wyrażanie przeżyć i sytuacji artysty - wyjaśnia, w jaki sposób została ukazana przyroda w wierszu *Melodia mgieł nocnych* - wskazuje przykłady środków artystycznych, zastosowanych w utworze - redaguje opis krajobrazu	- definiuje kierunki literackie i artystyczne modernizmu: dekadentyzm, impresjonizm, symbolizm, ekspresjonizm - odszukuje w różnych źródłach, w tym multimedialnych, informacje o sztuce modernizmu	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4 IV.2

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		- terminy: *Młoda Polska*, *modernizm*, *impresjonizm*, *ekspresjonizm*, *symbolizm*, *dekadentyzm*, *secesja*				
44., 45., 46. Obraz wsi w *Chłopach* Władysława Stanisława Reymonta	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział V. *Człowiek i natura*, s. 102–104 (tekst: Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi. Część pierwsza. Jesień* – fragmenty)	- twórczość Władysława Stanisława Reymonta - *Chłopi* jako przykład dzieła z okresu Młodej Polski - obraz życia wsi na początku XX w. w powieści *Chłopi* - świat przedstawiony w omawianym utworze – fabuła, bohaterowie, najważniejsze wątki - opis wiejskiego życia i obyczajów oraz związku człowieka z przyrodą w powieści Władysława Stanisława Reymonta - wieś i życie jej mieszkańców w wybranych utworach literackich i filmowych - terminy: *powieść*, *antropomorfizacja*	- charakteryzuje świat przedstawiony w utworze: czas, miejsce akcji, bohaterów oraz główne wątki - wyjaśnia, jaki obraz życia, obyczajów i pracy bohaterów wyłania się z poznanych fragmentów powieści - omawia związki człowieka ze zmieniającą się przyrodą ukazane w *Chłopach* - wskazuje środki artystyczne w utworze - redaguje notatkę na temat: *Jak przyroda wpływa na mieszkańców wsi?* – na podstawie utworu	- prezentuje i omawia przykłady utworów literackich i innych tekstów kultury podejmujących temat wsi i życia jej mieszkańców	3	I.1.1 I.1.3 I.1.4
47. Człowiek przeciwko naturze i w jej obronie	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział V. *Człowiek i natura,* s. 105–107 (tekst: Marek Janczyk, *Antonówka* – fragmenty)	- różne postawy ludzi wobec środowiska naturalnego w tekście Marka Janczyka - aktywne działanie w obronie przyrody ukazane w utworze *Antonówka* - terminy: *argument*, *dyskusja* - pojęcie: *ekologia*	- określa temat utworu - ocenia postępowanie bohaterów tekstu - przygotowuje argumenty do dyskusji na temat: *Czy warto reagować na niszczenie środowiska?*	- uczestniczy w dyskusji na temat aktywności młodych ludzi na rzecz ochrony środowiska	1	I.1.4 III.1.1 III.1.3 III.1.4
48. Natura jako wzór dobrego życia – o wierszu Leopolda Staffa *Ogród przedziwny*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział V. *Człowiek i natura*,	- Leopold Staff jako wybitny poeta Młodej Polski - *Ogród przedziwny* jako przykład poezji młodopolskiej - sytuacja liryczna w wierszu *Ogród*	- omawia sposób przedstawienia ogrodu w wierszu - określa stosunek podmiotu lirycznego do świata natury	- interpretuje symbolikę zastosowaną w utworze - projektuje i wykonuje multimedialną ilustrację do wiersza	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	s. 108–109 (tekst: Leopold Staff, *Ogród przedziwny)*	*przedziwny* - wiersz Leopolda Staffa jako przykład liryki bezpośredniej - ogród jako symbol szczęścia i piękna życia - terminy: *podmiot liryczny*, *sytuacja liryczna*, *liryka bezpośrednia*, *symbol*				
49. Wizja świata po katastrofie	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział V. *Człowiek i natura*, s. 110–113 (tekst: Susan Beth Pfeffer, *Życie, które znaliśmy* – fragmenty)	- świat po katastrofie we fragmencie powieści *Życie, które znaliśmy* - zależności człowieka od świata natury ukazane w omawianym utworze - dystopia jako utwór przedstawiający katastroficzny i mroczny obraz przyszłości - wykorzystanie formy dziennika w analizowanych fragmentach powieści - terminy: *dystopia*, *dziennik*	- wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze - wymienia skutki kosmicznej katastrofy dla życia ludzi ukazane w tekście - uzasadnia, że poznany fragment powieści ma formę dziennika	- prezentuje i omawia przykłady utworów literackich, filmów, seriali, gier komputerowych, ukazujących pesymistyczne wizje przyszłości - redaguje zapisy z dziennika dotyczące życia w świecie po kosmicznej katastrofie	1	I.1.2 I.1.4
50. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Zostań arcymistrzem polskiej ortografii,* s. 223–225	- powtórzenie wiadomości dotyczących pisowni wielką i małą literą - zasady pisowni tytułów książek, czasopism, filmów, seriali - pisownia nazw geograficznych - zasady pisowni zaimków w tekstach użytkowych - terminy: *zasady ortograficzne*, *ortografia*	- wyjaśnia i stosuje zasady pisowni małą i wielką literą - poprawnie zapisuje tytuły dzieł literackich i filmowych - poprawnie zapisuje zaimki w listach i wiadomościach internetowych	- uzasadnia pisownię zaimków wielką lub małą literą w listach oraz formach komunikacji internetowej	1	II.4
51. Podsumowanie – człowiek i natura w literaturze i sztuce z okresu	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział V. *Człowiek i natura*,	- relacje człowieka i przyrody w wybranych utworach z okresu Młodej Polski i w tekstach współczesnych - poetycki obraz przyrody	- przedstawia najważniejsze informacje o Młodej Polsce - określa tematykę poznanych dzieł z okresu modernizmu - omawia związki człowieka z	- omawia relacje człowieka z przyrodą we współczesnym świecie – na przykładzie wybranych tekstów kultury	1	I.1.1 I.1.2

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Młodej Polski i współczesnej	s. 114–116 - *Kilka słów o epokach: Młoda Polska*, s. 164–165	w wierszach Leopolda Staffa i Kazimierza Przerwy-Tetmajera - wpływ natury na ludzkie życie w *Chłopach* Władysława Stanisława Reymonta - obraz zagrożonego środowiska naturalnego we współczesnej literaturze i w sztuce - powtórzenie podstawowych informacji o Młodej Polsce - omówione utwory Leopolda Staffa, Kazimierza Przerwy-Tetmajera i Władysława Stanisława Reymonta jako przykłady literatury młodopolskiej - terminy: *Młoda Polska, modernizm, powieść*	naturą ukazane w wybranym utworze młodopolskim			
52., 53. Rodzaje stylizacji językowej	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Stylizacja – nie tylko w modzie*, s. 188–193	- stylizacja językowa i jej rodzaje: archaizacja, dialektyzacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa - przykłady stylizacji w wybranych utworach literackich - elementy stylizacji środowiskowej w wybranych tekstach - wprowadzanie języka różnych grup społecznych i zawodowych do utworu literackiego - terminy: *stylizacja językowa*, *archaizacja*, *dialektyzacja*, *stylizacja środowiskowa*, *kolokwializacja*	- wymienia rodzaje stylizacji językowej - określa rodzaj stylizacji językowej w wybranych tekstach - wskazuje w tekstach zabiegi służące archaizacji i stylizacji gwarowej - wyjaśnia na wybranym przykładzie, na czym polega kolokwializacja - rozpoznaje stylizację środowiskową w przykładowym tekście	- odszukuje fragment dowolnego utworu zawierający elementy stylizacji gwarowej - wymienia utwory literackie lub słowno-muzyczne, w których występuje stylizacja na język używany w wybranym środowisku - redaguje stylizowaną wypowiedź zawierającą wyrazy i sformułowania charakterystyczne dla przyszłego zawodu	2	II.2.2
54. Miasto przyjazne dla mieszkańców	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*:	- mankamenty współczesnego miasta przedstawione w omawianym artykule	- wymienia cechy współczesnego miasta opisane w tekście	- tworzy tekst piosenki wyrażającej protest przeciwko *betonozie*	1	I.2.1 I.2.2 I.2.3

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	- rozdział VI. *Człowiek w mieście*, s. 118–120 (tekst: *Polska betonoza. Czy nasze miasta zamieniają się w pustynie?* – fragmenty) - *Ukryte w dziele sztuki: Eduardo Kobra, mural*, s. 121	- miasto jako inspiracja dla artystów - działania artystyczne w przestrzeni miasta - terminy: *artykuł prasowy*, *mural*, *sztuka uliczna (street art)*	- wyjaśnia termin *betonoza* i określa wpływ ujętego w nim zjawiska na życie mieszkańców miasta - odróżnia w artykule prasowym informacje od opinii	- odszukuje w różnych źródłach, w tym internetowych, przykłady sztuki ulicznej i ocenia ich rolę w przestrzeni miejskiej		I.2.4
55. Miasto w poezji i sztuce dwudziestolecia międzywojennego – o *Gmachach* Juliana Przybosia	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VI. *Człowiek w mieście*, s. 122–123 (tekst: Julian Przyboś, *Gmachy*) - infografika: *Filmowe miasta przyszłości*, s. 124–125 - *Kilka słów o epokach: Dwudziestolecie międzywojenne*, s. 166–167	- dwudziestolecie międzywojenne – podstawowe informacje: czas trwania, sytuacja polityczna i społeczna Polski po odzyskaniu niepodległości i jej odbicie w literaturze i sztuce, najwybitniejsi twórcy, poezja dwudziestolecia międzywojennego, rozwój sztuki filmowej, ruchy awangardowe w sztukach plastycznych - Julian Przyboś jako przedstawiciel Awangardy Krakowskiej i jeden z najwybitniejszych poetów dwudziestolecia międzywojennego - *Gmachy* jako przykład poezji dwudziestolecia międzywojennego - wielkomiejski pejzaż w wierszu *Gmachy* - fascynacja miastem i potęgą techniki w utworze Juliana Przybosia - rola środków artystycznych	- przedstawia podstawowe wiadomości o dwudziestoleciu międzywojennym – czas trwania, tło historyczne, najważniejsi twórcy - wymienia najważniejsze tematy literatury dwudziestolecia międzywojennego - określa sposób przedstawienia miasta w wierszu *Gmachy* - nazywa środki artystyczne użyte przez poetę do ukazania miejskich budynków - podaje przykłady miast przyszłości przedstawionych w wybranych filmach	- omawia kierunki i tendencje występujące w sztuce dwudziestolecia międzywojennego: kubizm, abstrakcjonizm, surrealizm - odszukuje w różnych źródłach przykłady awangardowych dzieł okresu międzywojennego	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.2.2

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		w omawianym wierszu - utwór *Gmachy* jako wiersz wolny - wizje miasta w wybranych filmach – od *Metropolis* do *Matrixa* - terminy: *dwudziestolecie międzywojenne*, *kubizm*, *abstrakcjonizm*, *surrealizm*, *film*, *wiersz biały*, *wiersz wolny*				
56. Miejskie przyjemności w utworze Elizabeth Gilbert *Jedz, módl się, kochaj*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VI. *Człowiek w mieście*, s. 126–128 (tekst: Elizabeth Gilbert, *Jedz, módl się, kochaj* – fragmenty)	- uroki Rzymu i zapis miejskich wędrówek we fragmencie powieści *Jedz, módl się, kochaj* - rola narratora w powieści Elizabeth Gilbert - terminy: *narrator*, *powieść*	- określa temat fragmentu powieści - wskazuje i charakteryzuje narratora - opisuje ulubione miejsce w wybranym mieście	- odszukuje w różnych źródłach informacje o słynnych metropoliach i życiu ich mieszkańców	1	I.1.2 I.1.4
57. Poeta i miasto w wierszu Juliana Tuwima *Do krytyków*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VI. *Człowiek w mieście*, s. 129–130 (tekst: Julian Tuwim, *Do krytyków*)	- Julian Tuwim jako współzałożyciel grupy poetyckiej Skamander i jeden z najwybitniejszych poetów dwudziestolecia międzywojennego - *Do krytyków* jako przykład poezji dwudziestolecia międzywojennego - manifest poetycki Juliana Tuwima zawarty w wierszu *Do krytyków* - afirmacja życia w omawianym utworze - funkcje środków poetyckich w wierszu - termin: *personifikacja*	- określa tematykę i nastrój wiersza - wskazuje środki artystyczne zastosowane w utworze	- wymienia piosenki napisane do wierszy i słów Juliana Tuwima oraz wykonawców tych utworów, formułuję opinię na ich temat	1	I.1.1 I.1.2
58. Miasto z różnych perspektyw	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*:	- miasto postrzegane z różnych perspektyw we fragmencie powieści Johna Greena	- omawia dwa sposoby postrzegania miasta przedstawione w tekście	- redaguje opis miejscowości widzianej z wybranej perspektywy	1	I.1.5

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	- rozdział VI. *Człowiek w mieście*, s. 131–133 (tekst: John Green, *Papierowe miasta* – fragmenty)	- życie mieszkańców miasta w opinii bohaterów utworu - termin: *powieść*	- wyjaśnia tytuł utworu	- wypowiada się na temat zmian, które należy przeprowadzić w jego miejscowości		
59. Pisownia łączna, rozdzielna i z łącznikiem	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Zostań arcymistrzem polskiej ortografii*, s. 225–228	- powtórzenie wiadomości dotyczących pisowni łącznej i rozdzielnej dwuczłonowych wyrazów i sformułowań - zasady pisowni łącznej i rozdzielnej cząstki *by*, przeczenia *nie* oraz przedrostków - pisownia przymiotników złożonych – łącznie oraz z łącznikiem - terminy: *zasady ortograficzne*, *ortografia*	- wyjaśnia i stosuje zasady pisowni łącznej i rozdzielnej - poprawnie zapisuje cząstkę *by* i przeczenie *nie* z różnymi częściami mowy - poprawnie zapisuje przymiotniki złożone	- uzasadnia pisownię przymiotników złożonych zależnie od ich znaczenia - wyjaśnia zasady pisowni wyrazów z użyciem łącznika - tworzy słowniczek dwuczłonowych wyrazów związanych z przyszłą pracą i zawodem	1	II.4
60. Podsumowanie – miejskie opowieści w poezji dwudziestolecia międzywojennego i w kulturze współczesnej	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VI. *Człowiek w mieście*, s. 134–136	- najważniejsze tematy poezji dwudziestolecia międzywojennego - omówione utwory Juliana Przybosia i Juliana Tuwima jako przykłady literatury dwudziestolecia międzywojennego - obraz miasta w poezji dwudziestolecia oraz w literaturze i kulturze współczesnej - termin: *dwudziestolecie międzywojenne*	- wymienia poetów dwudziestolecia międzywojennego i przedstawia informacje o twórczości jednego z nich	- określa stosunek poetów dwudziestolecia międzywojennego do miasta i osiągnięć cywilizacyjnych - wypowiada się o wybranym filmie lub serialu podejmującym temat miasta	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.4
61. Związki frazeologiczne i ich pochodzenie	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa*	- związek frazeologiczny - podział związków frazeologicznych ze względu na stopień łączliwości wyrazów - korzystanie ze słownika	- wyjaśnia znaczenie przykładowych związków frazeologicznych, pochodzących z mitologii, Biblii, literatury, reklamy,	- wymienia różne źródła związków frazeologicznych - wskazuje związki frazeologiczne pochodzące	1	II.1.5

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	języka – Mniej lub bardziej trwałe relacje, s. 194–197	frazeologicznego - źródła frazeologizmów (mitologia, Biblia, literatura, język potoczny, reklama) - terminy: *związek frazeologiczny (frazeologizm)*	języka potocznego - korzysta ze słownika frazeologicznego	z tekstów kultury		
62. Człowiek w sytuacji kryzysowej w powieści Paula Hardinga *Enon*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VII. *Człowiek w kryzysie*, s. 138–140 (tekst: Paul Harding, *Enon* – fragmenty)	- zapis przeżyć bohatera utworu po utracie córki - rola narracji pierwszoosobowej w powieści *Enon* - terminy: *narrator*, *narracja pierwszoosobowa*, *powieść*	- określa elementy świata przedstawionego w utworze: miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia - wskazuje i charakteryzuje narratora utworu - omawia przeżycia i uczucia bohatera powieści	- omawia przeżycia i zachowania człowieka w sytuacji kryzysowej – na podstawie dowolnego utworu literackiego lub filmowego	1	I.1.4 I.1.6
63. Człowiek bezbronny w wierszu Kazimiery Iłłakowiczówny *Obrona*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VII. *Człowiek w kryzysie*, s. 141–142 (tekst: Kazimiera Iłłakowiczówna, *Obrona*)	- Kazimiera Iłłakowiczówna jako wybitna poetka dwudziestolecia międzywojennego - wiersz *Obrona* jako przykład poezji dwudziestolecia międzywojennego - bezbronność i cierpienie człowieka w utworze Kazimiery Iłłakowiczówny - sposoby wyrażania emocji i przeżyć podmiotu lirycznego - wizja świata i relacji z innymi przedstawiona w utworze - termin: *podmiot liryczny*	- określa przeżycia i uczucia podmiotu lirycznego - wskazuje ukazane w wierszu zjawiska, wobec których człowiek jest bezbronny	- samodzielnie interpretuje wiersz i wyjaśnia jego tytuł	1	I.1.1 I.1.2 I.1.6
64. Doświadczanie świata po śmierci bliskiej osoby w powieści *Rok szczura*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VII. *Człowiek w kryzysie*, s. 143–	- ukazanie traumatycznego doświadczenia śmierci bliskiej osoby w powieści Clare Furniss *Rok szczura* - zapis przeżyć i uczuć narratora w omawianym fragmencie utworu	- opowiada o przeżyciach bohaterki utworu - omawia postawę bohaterki wobec tragedii rodzinnej	- wskazuje i omawia utwory dotyczące postawy człowieka wobec utraty bliskich	1	I.1.6

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

	145 (tekst: Clare Furniss, *Rok szczura* – fragmenty)	- terminy: *powieść*, *narrator*, *narracja pierwszoosobowa*				
65. Miłość i zazdrość w wierszu Jana Lechonia	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VII. *Człowiek w kryzysie,* s. 146–147 (tekst: Jan Lechoń, *Zazdrość*)	- Jan Lechoń jako współtwórca grupy poetyckiej Skamander i wybitny poeta dwudziestolecia międzywojennego - wiersz *Zazdrość* jako przykład poezji dwudziestolecia międzywojennego - motywy niespełnionej miłości i śmierci w poezji Jana Lechonia - obraz kryzysu wewnętrznego i destrukcyjnych emocji w wierszu *Zazdrość* - funkcje epitetów i porównań w utworze - terminy: *podmiot liryczny*, *epitet*, *porównanie*	- określa przeżycia i uczucia podmiotu lirycznego - odszukuje w wierszu epitety i porównania	- opisuje obraz Edvarda Muncha *Zazdrość* - wyjaśnia, czy dzieło Edvarda Muncha mogłoby być dobrym kontekstem interpretacyjnym dla wiersza Jana Lechonia	1	I.1.1 I.1.2 I.1.6 I.2.2
66. Spojrzenie w przeszłość w wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Przebyta droga*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VII. *Człowiek w kryzysie*, s. 148–149 (tekst: Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, *Przebyta droga*) - infografika *Czy ludzie potrzebują kryzysów?*, s. 150–151	- Maria Pawlikowska-Jasnorzewska jako wybitna poetka dwudziestolecia międzywojennego - wiersz *Przebyta droga* jako przykład poezji dwudziestolecia międzywojennego - zapis rozczarowania dotychczasowym życiem w omawianym wierszu - analizowany utwór jako miniatura poetycka - pochodzenie i znaczenie słowa *kryzys* - kryzys jako okazja do dokonania ważnych zmian w życiu	- określa, jak podmiot liryczny ocenia własne życie - nazywa uczucia wyrażone w utworze - uzasadnia, że utwór jest miniaturą poetycką - wyjaśnia znaczenie słowa *kryzys* - wymienia przykłady kryzysowych sytuacji dotykających ludzi - podaje sposoby wychodzenia z kryzysu	- odszukuje w internecie i omawia przykłady utworów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej wykonywanych jako piosenki - wymienia i omawia etapy kryzysu jako doświadczenia życiowego - wypowiada się na temat znaczenia kryzysu w życiu młodego człowieka	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.6 I.2.2

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		- terminy: *podmiot liryczny*, *miniatura poetycka*				
67. Wizja przyszłości w serialu *Rok za rokiem*	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VII. *Człowiek w kryzysie*, s. 152–154 (tekst: Mateusz Piesowicz, *Rok za rokiem, czyli (nie)wesoła przyszłość w brytyjskiej wersji – recenzja serialu BBC*)	- wizja niedalekiej przyszłości w serialu *Rok za rokiem* - wydarzenia polityczne jako istotne tło losów bohaterów - zagrożenia dla ludzkości ukazane w serialu - ocena serialu w recenzji zamieszczonej w podręczniku - terminy: *serial*, *recenzja*, *informacja*, *opinia*	- odszukuje informacje o czasie, miejscu akcji, bohaterach i fabule serialu - wskazuje w tekście fragmenty stanowiące informacje oraz fragmenty będące opiniami autora - wymienia cechy gatunkowe recenzji	- podaje przykład utworu, np. filmu, powieści, komiksu, ukazującego wizję przyszłości - wypowiada się na temat obrazu przyszłości w wybranym utworze	1	I.2.2 I.2.4 I.2.6
68. Błędy frazeologiczne. Frazeologizmy a przysłowia	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - część *Kształcenie językowe: Strefa języka – Kto wyskoczył z konopi?*, s. 198–202	- błąd frazeologiczny a świadoma modyfikacja frazeologizmu - rodzaje błędów frazeologicznych - cechy i przykłady przysłów - przysłowia a związki frazeologiczne - budowanie wypowiedzi zawierających związki frazeologiczne - terminy: *związek frazeologiczny*, *przysłowie*	- wskazuje i poprawia błędy frazeologiczne w przykładowych wypowiedziach - podaje przykłady przysłów i wyjaśnia ich znaczenie	- wskazuje związki frazeologiczne w wybranych hasłach słownikowych - poprawnie używa frazeologizmów w wypowiedziach ustnych i pisemnych - wymienia różnice między frazeologizmem a przysłowiem	1	II.1.5
69. ,70. Podsumowanie – kryzys jako ważne ludzkie doświadczenie **Powtórzenie**	• podręcznik do języka polskiego *To się czyta!*: - rozdział VII. *Człowiek w kryzysie*, s. 155–156	- życiowe, literackie i filmowe obrazy kryzysu człowieka w poznanych utworach z okresu dwudziestolecia międzywojennego i współczesnych - omówione utwory Kazimiery Iłłakowiczówny, Jana Lechonia,	- wymienia poetów dwudziestolecia międzywojennego oraz przykładowe wiersze tych twórców - omawia treść wybranego utworu literackiego lub	- opracowuje recenzję dowolnego utworu literackiego lub filmowego dotyczącego kryzysu życiowego	2	I.1.1 I.1.2

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

wiadomości – od oświecenia do dwudziestolecia międzywojennego	- *Kilka słów o epokach. Od oświecenia do dwudziestolecia międzywojennego*, s. 157–167	Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej jako przykłady literatury dwudziestolecia międzywojennego - powtórzenie najważniejszych wiadomości o okresach kultury europejskiej i polskiej poznanych w klasie 2.: oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne - ważne tematy w literaturze różnych epok - wybitni twórcy poszczególnych okresów - terminy: *romantyzm*, *pozytywizm*, *Młoda Polska*, *dwudziestolecie międzywojenne*	innego tekstu kultury podejmującego temat kryzysu życiowego - rozumie podstawy periodyzacji literatury - charakteryzuje w zwięzły sposób kolejne okresy w literaturze i kulturze: oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młodą Polskę, dwudziestolecie międzywojenne - wskazuje przedstawicieli poznanych epok - podaje przykłady utworów z danej epoki oraz określa ich temat			

Autorka: Krystyna Brząkalik

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.